

Kind van de koninklijke kansarmoede

De Standaard* - 09 Dec. 2016
Pagina 42

* De Standaard/Limburg, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/West-Vlaanderen

Een kind mag niet het slachtoffer worden van de sociale rol van zijn ouders, zegt Hans Van Crombrugge. En dat geldt dus ook voor prinses.

Over de legitimiteit van erfelijk koningschap is al veel geschreven. Iedereen beseft dat het niet meer van de tijd is, dat het moeilijk verzoenbaar is met ons begrip van democratie. Maar tegelijk worden redenen gegeven die aannemelijk moeten maken dat het land niet zonder een symbolisch hoofd kan dat boven alle verschillen staat.

Als pedagoog valt me op dat in deze discussie het perspectief van de betrokken kinderen altijd over het hoofd gezien wordt. Als ouders een kind zouden dwingen om hen op te volgen als dokter, advocaat, bedrijfsleider, dan zouden we het de plicht vinden van de samenleving om in te grijpen. We zouden de ouders proberen te overtuigen dat ze bij de studie- en beroepskeuze ook het kind moeten betrekken, dat ze moeten kijken naar de talenten en de mogelijkheden van het kind. En dat ze de toekomst van zoon en dochter moeten openhouden zodat ze zelf hun weg kunnen maken. We zouden verwijzen naar de rechten van het kind en stellen dat de zorg voor het kind niet misbruikt mag worden om het te vormen naar het eigen beeld. Elk kind heeft het recht om het eigen leven mee te bepalen, en opvoeding en onderwijs hebben de taak, ja zelfs de plicht, daartoe ruimte te scheppen.

Kinderen hebben recht op liefhebbende ouders en een warm nest, maar ook op een samenleving die erop toeziet dat ze niet de dupe worden van het feit dat ze in een bepaalde familie geboren worden. De samenleving heeft de plicht om ervoor te zorgen dat alle kinderen zo veel mogelijk kansen krijgen om zich te ontplooien. We vinden dit vanzelfsprekend voor kinderen die door de sociale, economische, culturele omstandigheden van de ouders kwetsbaar en kansarm zijn. Maar we vinden dit ook evident voor heel getalenteerde kinderen: de samenleving moet de ouders bijspringen en het onderwijs bijsturen zodat ook zij zich kunnen ontplooien.

Ondankbaar verwend nest

Kinderen mogen niet het slachtoffer worden van de maatschappelijke en familiale positie van de ouders. Inderdaad vanzelfsprekend, tenzij je geboren wordt in een koninklijke familie. Dan mag en moet het anders. Dan gelden andere wetten en mogen kinderen wel geofferd worden voor hogere belangen. Wat erger is, we vinden het dan vanzelfsprekend dat alles gedaan wordt om die kinderen te laten doen wat van hen verwacht wordt. De opvoeding van de koningskinderen is geslaagd als ze zich met hun voorbestemde rol identificeren, als al hun andere talenten en mogelijkheden ondergeschikt gemaakt worden aan de toekomstige functie die anderen voor hen vastgelegd hebben. Wat nog erger is: als dan een van die in koninklijke kansarmoede opgegroeide kinderen ongelukkig is, rebelleert, iets anders lijkt te willen, probeert weg te vluchten uit zijn dwangbuis, dan is hij het probleem. Hij heeft een moeilijk karakter, zijn opvoeding is niet geslaagd, hij is een ondankbaar verwend nest, hij zou beter moeten weten en doen. Stel u voor: deze volwassen mens durft zelfstandig te handelen, zonder eerst toestemming te vragen of hij dat wel mag. Ja, hij mag zelfstandig handelen, maar dan gooien we hem op straat. Hij mag 'kiezen'. Dat hij niet opgevoed is om op straat te leven, is niet ons, maar zijn probleem.

Als het land nood heeft aan symbolen voor 'onze waarden' waarin we een en gelijk zijn, dan lijkt me een institutie als dat van een koninklijke familie niet geschikt. Een feodale instelling is niet het voorbeeld van hoe familiale structuren zich met de moderniteit en democratie hebben weten te verzoenen.

Hans Van Crombrugge

Copyright © 2017 Corelio. Alle rechten voorbehouden